

En flygande
resurs när
samhället ställs
inför prövning

**FRIVILLIGA
FLYGKÅREN**

Verksamhetsberättelse 2023

Organisationsnummer: 802013-7306

VÄSENTLIGA HÄNDELSE R UNDER 2023

Frivilliga flygkåren (FFK) har under 2023 genomfört utbildning, rekrytering och försvarsupplysning enligt grunduppdrag i Förordning (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet. Utöver detta fortsätter FFK även under 2023 att leverera substantiella tjänster till uppdragsgivare.

Under året har FFK genomfört ca 1000 individutbildningsdagar. FFK har genomfört ca 6000h flygtimmar varav 1/3 har varit i beställd utbildning och 2/3 i skarpa uppdrag eller träning för att upprätthålla förmågan att genomföra skarpa uppdrag.

Under april-maj deltog FFK under Försvarsmaktens övning Aurora och bidrog därmed till Försvarsmaktens förmågeuppbyggnad. I maj genomfördes den årliga Regionala Samverkansutbildningen (RSU) tillsammans med bland andra Trafikverket, Svenska kraftnät, elbolag samt Frivilliga radioorganisationen (FRO), Frivilliga automobilkåren (FAK) och Bilkåren. Effekten av RSU var i första hand ökad förmåga att interagera mellan organisationerna men också stärkt egen förmåga.

Ny Kårchef/AM anställdes i juni.

FFK:s styrelse och kårstab har under året arbetat för att förtydliga FFK:s styrkor för uppdragsgivare samt identifierat behov av att säkerställa förmågorna för höjd beredskap. Det säkerhetspolitiska läget gör att dialog med uppdragsgivare om höjd beredskap har intensifierats och kommer att fortsätta utvecklas.

I slutet av året uppdrog styrelsen till kårstaben att utveckla organisationen till att också omfatta drönarverksamhet. MSB gav i december besked om att FFK under 2024 ska genomföra utbildning inom drömarområdet.

I slutet av året återfick FFK av Transportstyrelsen möjlighet att genomföra lågflygning över vatten på ner till 200 fot.

Flygsäkerhetsläget var gott under verksamhetsåret med enbart fyra noterbara incidenter vilka analyserats och där inga personskador uppstått.

Året har visat på en robusthet, styrka och engagemang hos FFK:s frivilliga krafter för att stärka Sveriges krisberedskap och totalförsvar.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING EFTER RIKSSTÄMMAN 2022-06-10

Under verksamhetsåret har styrelsen genomfört 4 sammanträden.

Ordförande Roland Ekenberg

Ordinarie ledamöter

Tommy Wirén, Vice Ordförande

Jan-Olof Andersson

Bengt Torsek

Hans Gerremo

Stefan Nieminen

Peter Lovén

Magnus Träff

Joakim Svanfeldt (FFK Ungdom)

Suppleanter

Peter Falk

Mats Ekelund

Lars Sundlöf

Felix Jansson (FFK Ungdom)

Adjungerade ledamöter

Fredrik Brandel (AOPA)

Kårchef

Thomas Alexandersson till 28 februari 2023

Daniel Jansson 1 mars – 31 maj 2023

Hans Spets 1 juni 2023 -

SÄRSKILD BEFATTNING

Accountable Manager (AM)

Thomas Alexandersson till 31 maj 2023

Hans Spets 1 juni 2023 -

REVISORER

Susann Eriksson, (Auktoriserad revisor, KPMG Västerås)

Håkan Wennström (föreningsrevisor)

Tommie Rasmusson (föreningsrevisor suppleant)

UPPGIFTER OCH VERKSAMHET 2023

ALLMÄNT

FFK har fortsatt arbetet med att anpassa verksamheten till samhällsutvecklingen. Ett större antal dialoger har genomförts med civila myndigheter för att anpassa verksamheten till civilt försvar. En inriktning har etablerats för att utveckla FIG till att också kunna utgöra civilförsvarsflyg. Inriktningen innebär också FFK initierat arbete för att säkerställa uppdrag från civila myndigheterna också för höjd beredskap. Under året har ett flertal aktiviteter och arbeten genomförts för att skapa större förståelse för FFK:s förmågor. En nära samverkan finns med övriga 17 frivilliga försvarsorganisationer där gemensamma frågor behandlas.

I Förordning (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet anges försvarsupplysning, rekrytering samt utbildning som de uppdrag som frivilligorganisationerna har. FFK har under året identifierat behov av att tilldelas ett grundläggande flygoperativt uppdrag i syfte att långsiktigt säkerställa FFK:s möjlighet att leverera flygoperativ verksamhet som en tjänst till uppdragsgivare – detta utöver vad frivilligförordningen anger.

Under året har FFK i utbildnings-, övnings- och insatsverksamhet, producerat 5937 timmar flygtimmar. Det ligger i paritet med tidigare år. Under året har cirka 1500 uppdrag (4 per dag) genomförts i samhällets tjänst. Det är brandflyg, sjöövervakning, övervakning vid översvämningar, eftersök, identifiering av särskilda objekt samt att leverans av underlag för lägesbild i områden. Flygverksamhet i hemvärnsflyggrupper och sjöövervakningen tillsammans står för nästan hälften av de totala antalet flygtimmar.

Under 2023 erhöll FFK möjligheten att underskrida lägsta flyghöjd (500 fot). I första skedet gäller detta över hav och en kompletterad ansökan har inlämnats till Transportstyrelsen för att komplettera möjligheten över land. Utbildning påbörjades 2023 för att examinera flygförare för att kunna genomföra flygning ner till 200 fot.

I slutet av året gav styrelsen uppdrag till kårstaben att genomföra en förstudie för hur FFK kan bli den ledande frivilligorganisationen inom den civila delen av totalförsvaret gällande drönare. Dessa bedöms utgöra ett viktigt komplement till övrig flygande verksamhet samt är och kommer att vara en efterfrågad resurs från uppdragsgivare.

Ett omfattande arbete ligger i att rekrytera nya piloter och samtidigt vidmakthålla den operativa förmåga vi har i våra flygggrupper. Övningsverksamhet och skarpa uppdrag sker normalt under hela året inom de civila flyginsatsgrupperna (FIG), hemvärnsflyget (HV), sjöinformationsgrupperna (SIG), sjöövervakningen och brandflygsövervakningen.

ORGANISERING

Huvudsakliga uppdragsgivare enligt Förordning (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet är Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Försvarsmakten (FM). MSB och FM tilldelar medel för utbildning utifrån den egna och andra myndigheters behov.

Den flygoperativa organisationen har i huvudsak tre delar. En del för det civila samhällets behov i kriser i fredstid, Krisberedskapsflyg, som kan utföra uppdrag i samband med större väderhändelser, eftersök av försvunna personer över både land och hav, bistå vid fjällräddning, övervaka höga flöden i vattendrag, skogsbrandsbevakning, m.m. De två andra delarna består av hemvärnsflyg (HV-flyg) samt sjöinformationsflyg (SIG) och sjöövervakning på uppdrag av Försvarsmakten.

Krisberedskapsflyget är organiserat med en till två flyginsatsgrupper (FIG) i varje län avhängigt av länets storlek. FFK har ansvaret att rekrytera och utbilda medlemmar. I FIG ingår avtalsbundna piloter som inom 2 timmar efter larm ska kunna utföra olika typer av uppdrag. I vissa län finns också särskilda grupper för skogsbrandsbevakning. Under 2023 har arbete påbörjats för att utveckla krisberedskapsflyget att även omfatta höjd beredskap och med arbetsnamnet civilförsvarsflyg.

HV-flyget är organiserat i hemvärnsflygggrupper där FFK har ansvaret att rekrytera och utbilda medlemmar till flygggrupper i FM. I Hemvärnet finns även HV-underrättelsekompanier, där två flygggrupper ingår och bildar en flygtropp. Alla flygggrupper är knutna till en hemvärnsbataljon och ingår i hemvärnsorganisationen över hela landet. Sjöinformationsgrupperna, SIG, är baserade i ett antal kustlän i Sverige. FFK genomför sjöövervakning åt Försvarsmakten och fick under 2023 ett betydande antal schemalagda uppdrag. Sjöövervakningen genomförs av särskilt utbildade piloter.

Länsledningen och medlemmarna i de 23 länsflygavdelningarna lägger löpande ned ett omfattande arbete på frivillig bas för att vidareutveckla FFK. Den flygoperativa verksamheten bedrivs huvudsakligen i länsflygavdelningarna och utgör därmed stommen i de flygoperativa tjänster som FFK tillhandahåller till uppdragsgivare/myndigheter. Det är i första hand länsavdelningarna som deltar i olika frivilligarrangemang, flygdagar, utställningar samt andra informationsmöten regionalt. Länsflygavdelningarna medverkar till att sprida information om FFK som en del av totalförsvaret. Under 2023 deltog FFK bland annat vid Totalförsvarsdagar i Kalmar och Borås. FFK har en tjänsteman i beredskap (TiB) för att säkerställa tillgänglighet för uppdragsgivare och att FFK kan utföra tjänster med kort varsel. TiB:en är bemannad 24/7 hela året.

Utbildningsverksamheten genomförs ute i länen samt centraliserat på FFK:s kårstab. Länsavdelningarna planerar och genomför lokala övningar och utbildningar i samverkan med myndigheter. Samverkan mellan länsflygavdelningar har ökat under året.

Kårstaben håller samman FFK:s verksamhet och var vid årets slut bemannad med 11 heltidsanställda medarbetare. Timanställda och delar av styrelsen har anlitats i samband med kurser och speciella uppdrag. Kårstaben genomför löpande kontakter med centrala myndigheter som MSB och FM. Givet den säkerhetspolitiska situationen accentueras kraven på FFK i form av exempelvis säkerhetsskydd, kontinuitetsplanering, samarbete och samverkan med fler och nya aktörer mm.

UPPDRAG FÖRSVARSMAKTEN

Uppdraget från Försvarsmakten inom Hemvärnet har varit att rekrytera och utbilda efterfrågat antal piloter och andra befattningar. FFK har uppdrag att rekrytera till befattningar som också blir krigsplacerade inom HV-flyg. Personerna har endera ett tjänstgöringsavtal (i befattning), eller utbildningsavtal (under utbildning). FFK har i slutet av 2023 en avtalsuppfyllnad i HV-flyg på 80%. Utöver detta har 18% ett utbildningsavtal och är därmed på väg in i att bli placerad med tjänstgöringsavtal.

FFK tillför Försvarsmakten en viktig flygande resurs för underrättelseinhämtning och ytövervakning genom flyggrupperna HV, sjöövervakning och SIG. För SIG har majoriteten av utbildning under året skett genom repetitionsutbildning. Grundutbildning för SIG har under 2023 varit sparsam då det är en liten omsättning av dessa piloter och spanare. SIG styrs och får uppdrag av Försvarsmaktens sjöinformationscentraler. SIG har i slutet av 2023 i allt väsentligt full bemanning samt därutöver ett antal piloter under utbildning.

FFK genomför sjöövervakning åt Försvarsmakten och fick under 2023 ett betydande antal schemalagda uppdrag. Sjöövervakningen genomförs av särskilt utbildade piloter.

Försvarsmaktens (FM) verksamhet förändras löpande och FFK har anpassat verksamheten utifrån nya krav och uppdrag.

UPPDRAG CIVILA AKTÖRER

FFK erhåller årligen uppdragsmedel från MSB för att kunna öva och utbilda flyginsatsgrupper (FIG), samt för att utbilda nya piloter och spanare in i verksamheten. Vid årsskiftet 2023/2024 var avtalsuppfyllnaden för piloter i FIG 76%. I tillägg fanns 63 aspiranter med utbildningsavtal och 24 spanare med färdiga avtal. FIG nyttjas idag av Länsstyrelser, Trafikverket, Svenska kraftnät, Strålsäkerhetsmyndigheten, Sjöfartsverket med flera. Dialog har också genomförts med ytterligare myndigheter för nyttjande av FIG.

I länen övas piloterna i de uppdrag som ska kunna utföras. Varje enskild pilot med avtal ska göra en årlig periodisk flygträning s.k. FFK-PFT. Det är en kvalitetssäkring att piloterna upprätthåller en hög nivå både i kompetens och flygsäkerhet. Under 2023 erhöles medel från MSB motsvarande ca 50% av det bedömda behovet. Detta påverkar på längre sikt flygsäkerheten samt möjligheten att genomföra uppdrag för civila myndigheter.

FFK har under året deltagit i SAR¹-uppdrag på olika platser i landet. FIG har stöttat Sjöfartsverkets sjöräddning, Trafikverket, Polisen samt även Missing People.

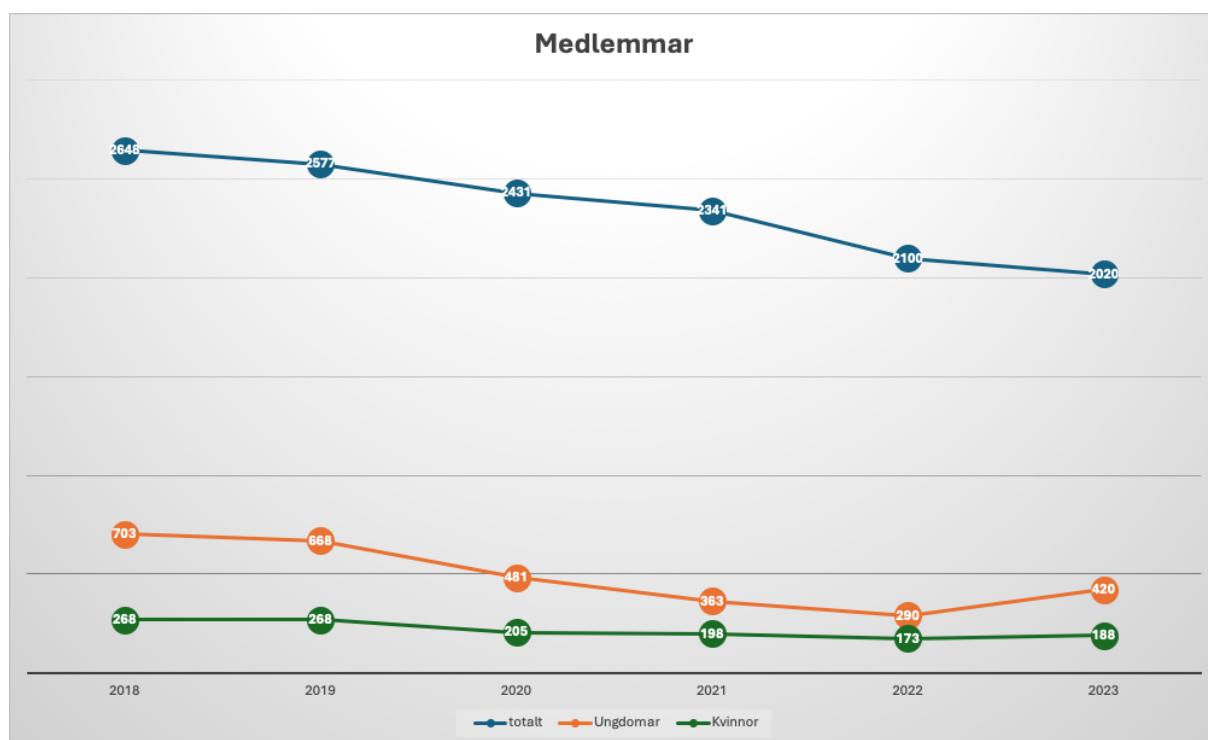
Skogsbrandsbevakningen under året har genomförts i de län FFK ansvarar för. FFK har utfört totalt 625 timmar skogbrandbevakning i Uppsala, Jämtland samt Gotlands län på uppdrag av länsstyrelserna.

FFK har också levererat underlag till lägesbild till myndigheter och kommuner vid flera översvämningar samt transportrelaterade händelser under 2023.

¹ SAR – Search and Rescue – eftersök över vatten.

MEDLEMSUTVECKLINGEN 2018 – 2023

Det har under året skett en positiv utveckling med 180 nya ungdomsmedlemmar. Totalt har dock medlemsantalet minskat. Det bedöms bero på två orsaker, dels pandemin samt att ansvaret för brandflyget i flera län genomförs i annan regi.

Den 31 december 2023 har FFK 2020 medlemmar, av vilka 188 (9%) är kvinnor och 420 (21%) är ungdomar. Genomsnittsåldern på en FFK-medlem är strax över 49 år.

Att erbjuda den enskilde medlemmen möjligheten att genom FFK bidra till samhällets bästa är en viktig rekryteringsgrund. Därför bedöms inriktningen mot att utveckla verksamheten i samarbete med uppdragsgivarna samt att säkerställa förmågor och resurser för höjd beredskap utgöra god grund för att behålla befintliga medlemmar och rekrytera nya.

UTBILDNING OCH ÖVNING

Under året genomfördes 91 planerade kurstillfällen med totalt 933 kursdeltagare.

	Vuxen	Ungdom	Summa
Utbildningsplatser 2023	834	284	1118
Antal utbildade	666	267	933
Antal genomförda kurstillfällen	70	21	91
Kabinfaktor	80%	94%	87%

I dagsläget har vi en "kabinfaktor" dvs. antal anmälda elever som faktiskt kommer till kursstart på 80-94%. Det är en utmaning för FFK att 20% av vuxna elever trots bekräftelse av kursplats inte kommer till kursstart. Problematiken delas med andra frivilligorganisationer. Tendensen är tyvärr ökande och främst vidtas informationsåtgärder för att säkerställa deltagande. För ungdomar är bortfallet endast 6% vilket får anses vara godtagbart.

Den mest omfattande utbildningsaktiviteten som genomförs under ett verksamhetsår för FFK är den regionala samverkansutbildningen (RSU). Under 2023 genomfördes RSU:n under 5 dagar i slutet av maj på Mora flygplats. RSU:n genomförs i nära samverkan med Svenska kraftnät och Trafikverket. Länsstyrelsen Dalarna, elbolag, räddningstjänster, Bilkåren, Frivilliga automobilkåren, Frivilliga radioorganisationen samt Sjöräddningssällskapet deltar också. Interaktionen mellan deltagande organisationer tränas under utbildningen och säkerställer därmed den gemensamma förmågan att agera tillsammans. RSU bedöms vara den mest omfattande utbildningen i landet där myndigheter och frivilliga försvarsorganisationer tränar och utbildas tillsammans.

Under 2023 genomfördes tre planerade GU-Flyg (Grundläggande flygutbildning FFK). Den ingår i den nya utbildningsstegen som leder fram till en befattning i flyggrupp. Under året

genomfördes även tre spanarutbildningar enligt FFK:s nya utbildningsstege mot befattning i flyggrupp.

Besättningsmedlemmar har utbildats i UWE (Under Water Escape) som är ett flygoperativt krav för att få genomföra uppdrag.

Repetitionsutbildningen för både de civila och militära delarna inom FFK har bedrivits på regional nivå. Ett flertal övningar har genomförts i samverkan med andra aktörer. Under 2023 har möten genomförts med gruppchefer, chefpiloter samt länsflygchefer.

FFK har flygsäkerhetsansvaret inom ramen för EASA (internationellt flygregelverk) för den verksamhet som bedrivs. Flygsäkerheten bygger bland annat på FFK-PFT som gör att piloterna i flyggrupperna årligen vidmakthåller sin förmåga i precisionsnavigering, färdplanering, manövrar m.m. med av FFK godkända flyglärare.

FFK samarbetar med MSB, FM, och andra uppdragsgivare för att uppnå gemensamma mål för utbildningsverksamheten. Utifrån kursutvärderingar och dialog med uppdragsgivarna bedöms att utbildningarna för verksamheterna HV-flyg, SIG, sjöövervakning, brandflyg och FIG håller god kvalitet och uppfyller de krav och mål som ställs.

På uppdrag bedriver FFK spanarutbildning för ungdomar i syfte att bland annat bemanna sjöövervakningsgrupperna. Uppdraget motsvarar 128 utbildningsplatser.

UNGDOMSVERKSAMHET

Ungdomsutbildningen är en viktig del av FFK:s långsiktiga rekrytering. Den planerade verksamheten för 2023 låg i nivå med åren innan pandemin. Under sommaren genomfördes två planerade ungdomsläger som beställts av Forsvarsmakten. I FFK fortsätter flera utbildade ungdomsmedlemmar att agera som spanare i ordinarie besättningar (krav genomförd utbildningsstege med godkänd spanarkurs och minst 18 år).

Lokala läger (civila) genomfördes på Bunge, Långtora, Borås, Höganäs, Sjöbo, Stockholm, Falköping och i Västerås. Förutom läger arrangerades flygdagar, studiebesök och träffar.

Fler tjejer än tidigare söker sig till organisationen efter riktad marknadsföring i sociala medier.

FLYGSÄKERHET

Sedan hösten 2017 verkar FFK under beslut om flygsäkerhetsmässiga villkor för Frivilliga Flygkårens flygverksamhet utfärdat av Transportstyrelsen. Uppdatering av villkoren skedde i december 2023. Utvecklingen och anpassningen till kraven i villkoren har fortsatt under 2023 och är ett pågående arbete för att upprätthålla villkor och regelverk.

FFK har sedan 2018 utvecklat sitt regelverk och sina manualer för att uppfylla det internationella regelverk som borgar för att flygsäkerheten ska säkerställas inom verksamheten. Förordning (EU) 965/2012 bilaga III OM organisationskrav för flygdrift (DEL-ORO) och förordning (EU) 965/2012 bilaga VIII specialiserad flygverksamhet (DEL-SPO) ska följas i tillämpliga delar. Verksamheten bedrivs enligt de handböcker som FFK utarbetat för verksamheten och som har godkänts av Transportstyrelsen. Arbetet med att anpassa verksamheten till de ökade operatörskraven som ställs på en flygoperatör har fortsatt även under 2023 och jobbas med kontinuerligt för att efterleva ställda krav.

Alla händelserapporter under året följs upp och erfarenheter återkopplas inom FFK för att öka flygsäkerheten.

2023 fick FFK tillstånd för lågflyg över vatten och certifiering av piloter för detta påbörjades. Ansökan om tillstånd för lågflyg även över land skickades in i slutet på 2023 och svar förväntas Q4 2024.

Internrevision (audit) avseende flygsäkerhet har under slutet av 2023 genomförts på Kårstaben. Under 2023 har planering för auditering av länsavdelningarna för 2024 samt en planering för att genomföra audit de kommande åren för alla länsavdelningar.

Ett stödsystem över piloternas flygtid, certifikat, medicinskt certifikat och utbildningsstatus används för att följa upp att piloter har behörighet att verka som piloter under året. Att sända in uppgifter är en förutsättning för att piloterna ska få delta i övningar eller i uppdrag. I FFK:s administrativa system följs kontinuerligt upp vem som flugit respektive uppdrag och med vilket flygplan.

För att uppfylla de operatörskrav på kontroll av piloternas kunskap och kompetens som Transportstyrelsens flygsäkerhetsmässiga villkor ställer på FFK, genomförs årligen FFK-PFT (Periodisk Flygträning) med de avtalsbundna piloterna. Dessa genomförs av FFK NPCT (skolchef), godkända FI (Flyglärare) eller av flygchefen godkända CRI (klassinstruktörer).

För att vidmakthålla flyglärarnas kunskap hålls årliga flyglärarseminarium, så även 2023. På detta sätt kan FFK kvalitetssäkra alla omfattande utbildningar som FFK:s lärarkår utför i hela landet. Länsflygchefer, Chefspiloter, Gruppchefer deltog 2023 i den årliga kvalitets- och flygsäkerhetshöjande seminariet för att bli uppdaterade om nya regler och vital information kring organisationen.

EKONOMI

Årsomsättningen för 2023 var cirka 36,4 Mkr. Cirka 18,7 Mkr har betalats ut till främst flygklubbar för hyra av flygplan i samband med uppdrag för utbildning, övning och skarpa insatser som t.ex. skogsbrandsbevakning samt sjöövervakning.

FFK bedömer att det organisations- och verksamhetsstöd som utbetalas årligen till FFK från MSB och FM för 2023 täcker ca 55% av de kostnaderna som stödet ska omfatta. Den främsta orsaken är att den flygoperativa verksamheten som genomförs kräver större administration än för övriga frivilliga försvarsorganisationer.

Den modell som nyttjas för beräkning av organisationsstöd tar inte höjd för de krav som Transportstyrelsen ställer utifrån de internationella flygreglerna. Dessa ställer stora krav på FFK som flygoperatör kring ansvar, dokumentering och verksamhetsuppföljning där kontroll, struktur och rutin är grundläggande. Reglerna syftar främst till att säkerställa en god flygsäkerhet.

FM och MSB har för regeringen presenterat ett förslag på ny modell för organisations- och verksamhetsstöd. FFK gör bedömningen att utfallet av den nya modellen ger marginell ökning av stödet. Det innebär att ovanstående problembeskrivning kvarstår.

FLYGPLAN I VERKSAMHETEN

Tillgången till avtalade flygplan för FFK:s utbildnings-, övnings- och uppdragsverksamhet har minskat något mot tidigare år. Man kan se en ökad trend att flygplan säljs till nya ägare ute i Europa. I Transportstyrelsens Flygsäkerhetsmässiga villkor för FFK krävs att alla flygplan som används i verksamheten ska ha fullgod teknisk service och underhåll i en så kallad "kontrollerad miljö".

För hyra av flygplan har FFK i huvudsak dispositionsavtal med flygklubbarna, men även med ett antal privata flygplansägare. FFK har avtal med drygt 180 flygplan varav ca 120 flygplan uppnår standard för kontrollerad miljö och kan användas i uppdrag för myndigheter. FFK har i vissa län problem att finna flygplan som uppfyller kraven för uppdragsflyg. Det minskande antalet serviceorganisationer och verkstäder som finns tillgängliga i Sverige har stor påverkan på tillgången på flygplan. Även försämrade drivmedelstillgångar påverkar verksamheten.

Trenden över flera år gällande antal tillgängliga flygplan är nedåtgående. FFK fortsätter att följa utvecklingen för att se hur det påverkar verksamheten och att identifiera möjliga behov av åtgärder.

LOKALER

Kårstaben är lokaliserad till Västerås flygplats i egna lokaler på arrenderad mark. Det finns långsiktiga behov av investeringar då energieffektivisering samt miljön för dagligt arbete och kursverksamhet behöver förbättras. Utöver detta förhys ett antal förrådsbyggnader i landet.

I Västerås gör närheten till flygplatsen utbildningsverksamheten smidig. Trots stor flygtrafik i Västerås har flygtrafikledningen (ACR) även under 2023 fått vår utbildningsverksamhet att fungera mycket bra. Relationen med Stockholm-Västerås flygplats samt övriga aktörer på flygplatsen upplevs som mycket god.

UTVECKLING

FFK fortsätter att utveckla och anpassa sin verksamhet. En av de tydligare anpassningarna är att verksamheten ska klara krigets krav. Detta är ett omfattande arbete som behöver göras tillsammans med uppdragsgivarna.

Obemannade farkoster, UAV/RPAS

FFK ska vara en resurs i totalförsvaret som kan stödja samhället vid extra ordinära händelser samt vid höjd beredskap och krig. FFK:s huvudsakliga verksamhet handlar om att ge underlag för lägesbilder till uppdragsgivarna.

Av största betydelse är hur organisationen fortlöpande kan förändras för att bli mer anpassad till samhällsutvecklingen med förändrade behov. Omvärldsläget påverkar verksamheten inom Sverige och för detta måste FFK rusta sig. Obemannade farkoster/drönare (UAV/RPAS²) har blivit ett allt viktigare redskap inom flertal verksamhetsområden. Här ser FFK ett behov av att utveckla och komplettera den flygande verksamheten med verksamhet med drönare (UAV/RPAS).

Obemannade farkoster, UAV/RPAS, är en möjlighet men också en utmaning. En av flera möjligheter för FFK att få nya uppdrag och inte minst introducera ungdomar och icke flygande medlemmar i flygets värld utan att de behöver ha flygcertifikat. FFK har börjat att grundutbilda medlemmar till fjärrpiloter. Styrelsen har fattat en viljeinriktning att FFK ska bli ledande inom den civila delen av totalförsvaret gällande drönare (UAV/RPAS).

Operativt är dessa farkoster samtidigt en riskfaktor då vi rör oss i samma luftrum. Genom att vara med i utvecklingen av UAV/RPAS kan vi påverka framtidens UAV/RPAS-piloter att tänka flygsäkerhet och riskbedöma sina flygningar på ett bättre sätt än vad som görs idag.

Under 2023 har dokumentation tagits fram rörande operativ drift av UAV/RPAS för att kunna implementera i FFK:s interna manualverk under 2024.

² Unmanned Aerial Vehicle/Remotely Piloted Aerial System

UTMANINGAR

Det säkerhetspolitiska omvärldsläget bedöms medför ett ökat behov av FFK:s tjänster. Det medför samtidigt en ökad vilja bland medlemmarna att vara med och bidra till samhällets säkerhet. FFK utvecklar sin verksamhet för att klara de krav som höjd beredskap och krig medför. FFK ska fortsatt leverera förmågor med hög kvalitet i fred, kris och krig.

FFK får omfattande uppdrag, vilket tyder på stor tilltro till FFK:s verksamhet. Trots detta ligger tilldelning av uppdragsmedel i princip på samma nivå som tidigare. Detsamma gäller som tidigare redovisats även organisations- och verksamhetsstöd. FFK har som inriktning att skapa en stabil långsiktig grund för verksamheten. I det ligger att ett flygoperativt grunduppdrag är en av de viktigare åtgärderna. Ca 2/3 av FFK:s verksamhet relaterar till operativa tjänster och att bibehålla flygsäkerhet för dessa. Det skulle innebära att de omfattade tjänsterna som myndigheterna idag avropar kan säkerställas över tid.

Det är för FFK en betydande utmaning att kunna förse uppdragsgivarna med kvalitativa leveranser. För att vara tydlig så innebär det regelverk som föreskrivits av Transportstyrelsen att organisations- och verksamhetsstödet behöver ökas.

För att fortsätta utveckla, anpassa och upprätthålla verksamheten med önskad tillgänglighet finns det ett flertal utmaningar som ligger utanför FFK:s rådighet. Utmaningarna för verksamheten är till del på sikt men också tydliga redan nu och behöver lyftas fram. Tillgång på bränsle, flygplan, radartäckning och flygplatser är områden som påverkar och utgör utmaningar. FFK samverkar bland annat med intresseorganisationen Sveriges regionala flygplatser.

Inom kompetensområdet är återväxten med nya piloter, flygtekniker samt flyginstruktörer andra utmaningar för att upprätthålla FFK:s verksamhet. FFK:s ungdomsverksamhet bidrar dock tydligt till att skapa ett intresse för flyget och därmed en framtid med nya möjligheter. De läger och aktiviteter som genomförts under 2023 har varit mycket uppskattade och skapat förståelse för flygets tjusning.

FFK kan inte ensam lösa ovanstående utmaningar. Här krävs en ansträngning från såväl oss själva som våra uppdragsgivande myndigheter. Under 2023 har dialog också genomförts med KSAK och AOPA om gemensamma utmaningar för allmänflyget. FFK deltar också i Trafikverkets relevanta samarbeten utifrån myndighetens sektorsansvar för beredskapsfrågor.

STYRELSENS SLUTORD

Vi lägger nu ännu ett intensivt och händelserikt år bakom oss. Vi kan känna oss nöjda och glädja oss åt att under 2023 vidareutvecklades verksamheten mot att stå ännu bättre rustad som en viktig del i det svenska totalförsvaret.

FFK styrelse vill framföra ett varmt tack till alla medlemmar och anställda för den insats som utförts under det gångna året.

Ett tack riktas även till familjemedlemmar som stödjer den flygintresserade FFK-medlemmen i sitt engagemang i FFK.

Det förtroende som FFK erhållit från Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Trafikverket, Svenska kraftnät, länsstyrelser och andra aktörer har stor betydelse för FFK:s utveckling som en del i det svenska totalförsvaret.

Styrelsen ser fram emot en fortsatt positiv utveckling med totalförsvaret och flygsäkerheten i främsta rummet.

Västerås

Datering framgår av den elektroniska signeringen

Roland Ekenberg
Ordförande

Tommy Wirén
Vice Ordförande

Joakim Svanfeldt
Ordförande FFK Ungdom

Jan-Olof Andersson

Magnus Träff

Peter Lovén

Bengt Torsek

Stefan Nieminen

Hans Gerremo